

en natuur

FOTO'S JOHANNES ABELING

Duurzaam, ecologisch of biologisch?

Een bouwbioloog, legt Daniel Hoewekamp uit, kijkt naar de biologische aspecten van een bouwwerk. "Door slechte ventilatie en verkeerd materiaal kunnen mensen ziek worden."

Het biologische karakter van zijn huis aan de Da Costakade komt mede tot uiting in het ontbreken van een magnetron, een wifi-installatie en draadloze telefoons. "Die zorgen voor hoogfrequente elektromagnetische velden en zijn niet goed voor de gezondheid."

Het woord duurzaam neemt hij liever niet in de mond. "Dat is het meest sleetse woord dat er bestaat. Het is zo'n breed begrip geworden dat het niks meer zegt." Hij heeft het liever over ecologisch: "Dat zegt iets over de wisselwerking tussen het milieu en de mens." Of, nog beter: biologisch: "Dat behelst alle aspecten van energie, milieu en gezondheid."

Het zijn begrippen waar steeds meer mensen zich door voelen aangetrokken.

Zo weet Hoewekamp dat de ecologische bouwmarkt Eco-logisch waar hij veel van zijn materialen vandaan haalde, steeds vaker een verzoek om een ecologisch architect krijgt: "Mensen willen wel, maar weten gewoon niet waar ze de informatie vandaan moeten halen."

Dat brengt hem op de Groene Bouwmeesters, een collectief dat hij met zeven andere architecten en aannemers is gestart, dat als aanspreekpunt wil dienen voor Amsterdammers die ecologisch willen bouwen. "Uiteindelijk willen we ook opleidingen gaan verzorgen. Maar eerst moeten we de bouwers en beleidsmakers goed informeren."

Met die kennisoverdracht is Hoewekamp al begonnen. Zo had hij gisteren drie milieucoördinatoren van Oud-West, Bos en Lommer en Westerpark op bezoek en stapte een half uur geleden nog een medewerker van Ymere bij hem de deur uit: "Iedereen is druk bezig met ecologische projecten. Bij mij kunnen ze de kennis ervoor opdoen."

Hoofstad

Living Tomorrow

Waarschijnlijk hadden zelfs het Paleis van Volksvlijt en de Haringpakkerstoren samen het Hollanddorp in China niet van het faillissement kunnen redden; aan de stamtafel van de natuurgetrouwe één-op-één kopie van Café Scheltema zouden ze er vast een actie voor herbouw voor hebben opgestart. Het was er overigens wel de ideale plek voor geweest: zo tussen de Zaanse Schans, de Kinderdijk en de Gouden Bocht in.

Over het Verleden gesproken: had die gekloonde versie van Nederland nog een tijdje langer bestaan, was er op een gegeven moment wellicht zelfs een plekje geweest voor het Huis van de Toekomst. Dat door een paar Belgische ondernemers opgepikte pro-

derdaad, die brug in Rotterdam is op zich jaloersmakend, maar ik zou zeggen: als je een Calatrava wilt, bestel je geen kopietje. Dat lijkt me meer iets voor Chinezen.

Hoogstkommisch was het ostentatieve verzwijgen van faliekant mislukte projecten. De weinige bezoekers van het door Van Berkel ontworpen, spuugelijke winkelcentrum De Kolk moesten zich na de opening vooral beschermen tegen de toen al loslatende en neerstortende siersteenstrips. Het banale ontwerp paste overigens prima bij het vulgaire imago van de Nieuwendijk.

Als je een Calatrava wilt, bestel je geen kopietje

ject, geïnitieerd door de inmiddels volledig in de vergetelheid geraakte Chriet Titulaer. Decennia monopoliseerde hij het territorium van de futuristische visioenen, op basis van een combinatie van in tenenkrommend Limburgs gemurmelde commentaren op de Apolloreizen eind jaren zestig en merkwaardige gezichtsbeharings.

Om zijn toen al tanende imago als toekomstdeskundoloog te gelde te maken, bedacht hij *Living Tomorrow*, een soort doorzonwoning uit het jaar 2050. Supermodernistische architect Ben van Berkel werd gevraagd die visie vorm te geven, op een plek in de slagschaduw van woonmall – wie verzint dat soort woorden? – Villa Arena.

Vorige week in deze krant lepelde Van Berkel alle internationale successen van zijn bureau UN studio nog maar eens op. En in-

Het Huis van de Toekomst werd evenmin genoemd. Eén keer was ik er binnen, voor een productpresentatie. De nadrukkelijk hip van kleur veranderende ledverlichting kon het zicht op de jarenzeventigsysteemplafonds niet verhullen. Er stond een keukenopstelling waarin een afwasmachine met touchscreenbediening en een magnetron met een plat tv-schermpje erin. De hors d'oeuvres waren ook al niet kakelvers. Iets tussen de Huishoudbeurs en de Firato in, op zijn best.

Toen ik er van de week eens langs ging, bleek het potdicht te zijn. Het gebouw doet te hard zijn best vooral modern te zijn. Twee slappige, willekeurige afgeronde vormen, halfhartig in elkaar geschoven en beplakt met aluminium. Soms zie je dat ook in de mode: asymmetrische jurken, fluorescerende colberts met schouderbepalingen. Bliksemschichten als oogmake-up en geometrische gevouwen perspex oorbellen, u heeft een beeld. *So last season*. Het gebouw lijkt op een decor uit *Dr. Who*: telefooncel in, dan de camera laten tolleren en ineens ben je drieduizend jaar verderop.

Op de website las ik dat het project als tijdelijk bedoeld was. Afbreken die boel dan maar. Als Ben er niet meer over lult, zeggen wij ook niks meer.

RONALD HOOFT
r.hoof@parool.nl

FOTO ANP

W = weergaloos, wereldklasse
G = gewoon goed
T = tegenvaller, kan zoveel beter
N = niet best, omrijden
Z = zand erover en aanstampen!